

**YUK KO‘TARUVCHI KRANLARINING BARABANLARINI
TAYYORLASHNING MAXSUS ASBOBLAR VA TERMİK ISHLOV
BERISHDAN FOYDALANGAN HOLDA OPTIMAL VARIANTINI
TANLASH VA ASOSLASH**

Mo‘minov Rashid Oripovich

Navoiy Davlat Konchilik Universiteti dotsent,

Mahmudova Mahbuba Faxriddin qizi

Navoiy Davlat Konchilik Universiteti magistranti

E-mail: mmmmt153@gmail.com

ANNOTATSIYA

Hozirgi zamon sanoat korxonalarini, qurilish inshootlarini u yoki bu xildagi yuk ko‘tarish , yuk tashish mashinalari yoki moslamalarisiz taasavur qilish qiyin. Sanoat korxonalarining yuqori unumdorlikda ishlashi shu korxonada qo‘llaniladigan yuk ko‘tarish , yuklarni tashiydigan mashinalarning to‘g‘ri tanlanganligidadir.

Hozirgi zamon yuk ko‘tarish va yuk tashiydigan mashinalar katta tezlikda ishlay oladi, yuk ko‘tarish qobilyati ham katta hisoblanib bu uzoq muddatli rivojlanish garovi hisoblanadi.

Kalit so‘zlar:Yuk ko‘tarish mashinalari, termik ishlov berish, kimyoviy termik ishlov berish, sof termik ishlash, termomexanik ishlash.

Selection and substantiation of the optimal for the manufacture of drums of cranes using special treatment tools and heat treatment.

Abstract

It is difficult to imagine the construction of modern industrial enterprises without this or that type of lifting and unloading machines. The high efficiency of industrial enterprises is due to the correct choice of lifting machines used in this enterprise. Modern lifting and handling machines can operate at high speeds the carrying capacity is also large which is a guarantee of long term development.

Key words:Lifting machines,heat treatment,chemical heat treatment,pure term,thermomechanical performance.

Zamon talabidan kelib chiqqan holda hozirgi zamon injener texnologiarimiz yuk ko'tarish mashinalarining tuzilishi ,ularning ishlash prinsipi , ularning loyihalaniishi to'g'risida yetarli darajada bilimga ega bo'lishlari lozim.

Yuk ko'tarish mashinalari deb-odamlar va yuklarni tik yoki qiyaroq ravishda ko' tarish va tushirish uchun mo'ljallangan qurilmalarga aytiladi.Tuzilishi, ko'rinishi kinematik sxemasi turli xil ko'rinishda bo'lgan mashinalarni o'z ichiga oladi.

Yuk ko'tarish kranlarining asosiy qismlari sifatida biz yuk ko'tarish kranlarining barabanlarini aytishimiz mumkin.Barabanlar- deb yuk ko'tarish mashinalarda arqonni o'rash uchun mo'ljallangan silindr shaklidagi detalga aytiladi.

Barabanlar sirti silliq yoki novsimon vintli ariqchali bo'ladi.Barabanlar asosan po'lat va cho'yanlardan tayyorlanib ularni mustahkamlikka sinashda baraban devorlarini siqilishga, egilishga va buralishga sinaladi.Yuk ko'tarish kranlari barabanlarining mustahkamligini oshirish uchun biz termik ishlov berishdan foydalanamiz.Termik ishlov berishdan maqsad yuk ko'tarish kranlarining ish qobiliyatining, uzoqbardoshligini taminlashdan iborat.Termik ishlov berish deb-po'latni fizik mexanik xossalarini o'zgartirish maqsadida uni qizdirib so'ngra sovutish natijasida strukturani boshqarishga aytiladi.Termik ishlash zagatovka yoki yarim mahsulotga berilishi mumkin.Termik ishlash tayyor mahsulotga ham beriladi:yumshatish ,normallashtirish, toblash, bushatish.Ammo kombinatsion termik ishlashlar ham mavjud bo'lib shuning hisobiga biz termik ishlov berishni uch guruhga bo'lib o'rganamiz:

- 1.Sof termik ishlash (yumshatish, normallashtirish , toblash, bushatish)
- 2.Kimyoviy termik ishlash (sementatsiya , azotlash, sianlash)
3. Termo-mexanik ishlov berish(yuqori temperaturali va past temperaturali termo-mexanik ishlov)

Lekin hamma turdagi termik ishlovlarda sof termik ishlov beriladigan operatsiyalar bajariladi.

Biz yuk ko‘tarish kranlari barabanlarini tayyorlashda va ishlab chiqishda termik ishlov berishdan foydalangan xolda ishlab chiqargan maxsulotimizni sifatini, uzoqbardoshligini, chidamliligini oshiribgina qolmay sanoat korxonasi rivojiga ham o‘z xissamizni qo‘shamiz. Chunki har qanday ishlab chiqarish jarayoni samaradorligini oshirish uchun uning texnologik va iqtisodiy parametrlari o‘zaro bog‘liq holda olib borishdan iborat.

Foydalanilgan adabiyotlar:

- 1 I.Nosirov. Materialshunosik. T., „O‘qituvchi”, 2004.**
- 2 M.A. Mirboboyev . Metallar texnologiyasi . T., „O‘qituvchi” 2004.**
- 3 WWW. Ziyonet.uz.**